

PERIÒDICH SATIRICH,

NUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MANEL OMS.

—
Llaboriós, ab gran talent,
cor sensé y serena vista,
fou un notable escultor,
un geni, un verdadé artista.

QUATRE VERITATS.

Al assistir la senmana passada á la funció de despedida del celebrat y ap'audit primer actor Sr. Vico, haguérem d' experimentar una impressió desagradable.

Per primera vegada, desde que freqüentém los teatros veyam á un actor dirigir-se al públich en só de queixa, per no haver correspost aquest públich á lo que aquell actor se prometia, al empendre una campanya teatral; y per primera vegada també veyam al públich rebent la queixa amarga, la casi *catilinaria* del actor, ab tals demostracions d' entusiasme, ab aplausos tan repetits y tan estrepitosos, que per un moment temerem per la seguretat del edifici.

A una raresa, un' altra raresa.

L' actor se queixava de que s' haguessen desatés los seus esforços en favor del *art clàssich*.... Es cert que per dirho adoptá la forma poética.... L' actor parlá en vers.

Pero darrera de aquellas rimas hi palpitava una rahó prosaica, la més prosaica de totes: una rahó de pérduas metàlicas.

Y 'l públich que durant la llarga y doble campanya del Sr. Vico, en los teatros *Principal* y de *Catalunya*, se ha mostrat generalment pot sollicit, en punt á gratarse la butxaca per assistir á las funcions; lo públich descuydat, irreverent ab lo mérit del artista, 's decidí á pagarli l' últim dia ab bons aplausos lo deute que ab ell tenia pendent y que devia haver satisfet ab bonas monedas, durant lo curs de la temporada.

Si al menos, disgustat del seu incalificable descuyt, en lloch de unir las mans per aplaudir, las hagués empleadas per omplirse la cara de revessos, hauria donat á última hora, seguras mostrars de arrepeniment.

Y la veritat, no n' hi havia per menos, admetent aquella gran explosió com á sincera.

Encare que, com deya un espectador, part de la culpa la té 'l mateix Sr. Vico, que va esperar á queixarse quan la cosa ja no tenia remey.

—Si al cap de una senmana ó de quinze dias de veure que 'l negoci no li marxava hagués convocat als seus admiradors á funció solemne, llegint los versos que ha llegit avuy, no 'n dup-tin, *otro gallo le cantara*... Ara ja no 'ns queda més que desesperarnos y arrencarnos los cabells.

Los versos del Sr. Vico que ¡cosa extranya! no s' han publicat en cap periódich, quan lo més correcte hauria sigut publicarlos y no llegirlos, involucran una serie de qüestions, algunas de las quals no poden passarnos desapercebudas.

Es una veritat que no admet réplica que 'l públich de Barcelona y de tot Espanya esta malejat fins á un extrém lamentable. Es molt cert y al mateix temps es molt de doldre, que mentres los teatros ahont se cultiva l' art se veuen poch menos que deserts, la multitud acudeixi y s' empenyi á las portas dels locals ahont privan las obras flamenecas, obras sense such, ni bruch, ni sustancia, qu' en lloch de distreure carregan, y que la major part de las vegadas, si fan riure, fan riure de fástich.

Sobre aquest particular, Sr. Vico, estém conformes de tota conformitat. Lamentém tan com vosté semblant extravio.

Pero no 'ns limitém al paper estéril de Jeremias. Lamentemho si vol; pero busquem la causa

de aquesta aberració. Enfondím una mica. Filo-sofém.

Y al efecte, valgui un exemple.

Un subjecte de totes prendas va casarse y tingué la desgracia de no ensopegarho.

Desde que terminá la lluna de mel, la seva casa 's convertí en un infern. Per major desventura esguerrá un sens fi de negocis, y ja sense diners ni esperansa, privat dels consols de la familia, s' entregá desenfrenat á la crépula, á las donas, al joch y principalment á la beguda.

Y deya 'l tal subjecte:

—Las únicas horas bonas per mí, son las que passo estant borratxo.

Aquest subjecte es avuy per avuy la imatge del públich que avants assistia als teatros serios, carregat de bona fé. Pero la lluna de mel ha terminat, s' han desvanescut tots los encants del matrimoni, la dona amorosa s' ha fet intractable: la sogra es una pantera..... y 'l bon Jan ¿qué ha de fer? Entregarse á la borratxera del flamenquisme

La comparació es exacta.

En lo teatro serio, en lo teatro que 'l Sr. Vico ne diu *clàssich*, no hi troba gust. Allá li serveixen tot, menos lo qu' ell apeteix. Allá li donan sempre las mateixas produccions, fetas sempre ab los mateixos motllos: dramas sense vida ni realitat plens de convencionalismes, exhuberants de versos més ó menos inspirats, adornats ab contorsions y crits més ó menos epiléptichs...

Ja es moneda corrent entre 'l públich la següent frase:

—Jo al teatro no hi vaig á plorar.

Los que tal diuen s' equivocan. Las obras que tenen la virtut de fer afluir las lágrimas als ulls, las obras verdaderament emocionals serán sempre las preferidas, fins dels més enemichs de anar al teatro á plorar. Pero las obras de avuy dia aquesta virtut no la tenen... Més aviat se dirigeixen al sistema nerviós, que a l' emoció: l' efecte estrepitos, la frasse pirotécnica, la falsedat continua son los únichs recursos que las constitueixen: lo problema capciós, moltes vegadas ridicul, casi sempre insoluble es l' ánima de aqueixas produccions cantalludas y anti-artísticas.

¿Hi ha res més natural, que 'l públich, prescindint del efecte del estreno sempre ruidós com tot esfor de flaqueza, abandoni 'l teatro desde la segona representació? Lo mal génit de la dona, las crispaduras de la sogra, treuen al marit de casa. Lo prosituhit flamenquisme li obra 'ls brassos, y 'l públich s' hi abandona.

Sols com un síntoma y res més que com un síntoma vegis la campanya realisada per la companyia del Sr. Mario, qui per cert, no pot queixarse com lo Sr. Vico, de la falta de concurrencia del públich. Y tingas en compte que no citém al afortunat actor com á modelo digne de imitarse, sino com á un director bastant expert que sab pendre 'l pols al gust del públich, y fer lo que pot dintre de sas facultats limitadas, usant dels medis de que disposa.

Mario, á la seva manera, paga tribut á aqueixa transformació que va efectuantse en lo teatro, y troba la recompensa que no ha alcanat lo senyor Vico.

¿Com no hauria de alcanarla aquest, gosant, com gosa de facultats més elevadas y genials, si s decidia á rompre de una vegada ab sas afec-cions rutinarias?

Perque en aquest mon tot se transforma, tot canvia. La música italiana, que un dia sigué encant dels nostres pares, avuy apenas pot sostenir-se: Meyerbeer, Wagner, Gounod, Ambrós, Tomás, Bizet, Boyto. l' han eclipsada. La pintura clàssica, ha tingut de cedir lo camp a una nova pintura que s' inspira directament en l' estudi de la naturalesa. A las antigues novel·les de Dumas y Sué, de Fernández y González y d' Escrich, tan plenas de mentidas bonicas han succehit las narracions realistas y vigorosas de Zola y Daudet, las de Perez Galdós y de Pereda. Una nova aspiració palpita en totes las concièncias... L' art ha canviat no solzament de formas, sino també de ideals... ¿Y l' art dramàtic, qu' es tal vegada 'l més viu y més directe, ha de ser per ventura, una excepció de la regla?

Preténdreho equival a nadar contra corrent, y qui neda contra corrent s' ofega.

Lo teatro, tal com l' entén lo Sr. Vico, tal com lo Sr. Vico 'l practica, podrá tenir, si 's vol, lo mérit de tota curiositat arqueológica; pero res-

pondrá cada día menos a las tendencias y aspiracions de la actual generació, que no es la generació del temps de Lope de Vega, tan que fins viu completament olvidada de aquell bull romàntich del any trenta.

Lo Sr. Vico al sentir-se ferit, no ha comprés de ahont li venia l' estocada, atribubint a un crítich ilustrat, íntim amich nostre, casi tota la culpa del seu fracás. Res més equivocac: per gran que siga lo poder de un crítich, no arribará may a exercir repentinament una influencia decisiva en lo públich. Aquí lo que hi ha es que mentres lo crítich comprén y segueix la corrent predominant, lo Sr. Vico la resisteix y l' afronta.

¡Y si al menos l' afrontava, ab aquell valor extraordinari, propi dels héroes!... Si sabia apoyarse en las ruinas sempre venerables de la tradició!...

En aquest cas, fins lamentant son malagunyat esfors tributaríam al valerós vensut aquells honors de la guerra que 's dispensan sempre als que 's saben batre de una manera excepcional.

Pero avuy ni aixó podem fer.

«PLÁTICAS DE FAMILIA»

—¡Es á dir que mentres jo vaig pèl mon com una arrastrada, tú gandulejant pèl carrer!
—¡Oy que no senyora!
—¿No? Bueno. Si quan torni á casa no tens la mitja llesta, t' haig de posar lo... dallonsas com un tomátech!

Concedim que 'l Sr. Vico siga una eminenca. Siguém benévols fins al excés, prestantli un órgano vocal susceptible de totes las modulacions de la paraula y una figura esbelta capás de apropiarse tots los tipos imaginables, desde l' home madur al amorós adolescent. Imaginémnos un Vico en la plenitud de sas facultats y de sos medis, que no haja de acudir sempre als mateixos recursos per obtenir l' aplauso; que no tinga de posar la cara fosca per dominar; que no dega apelar al sistema de las *smorzaturas* musicals per afalagar l' orella.

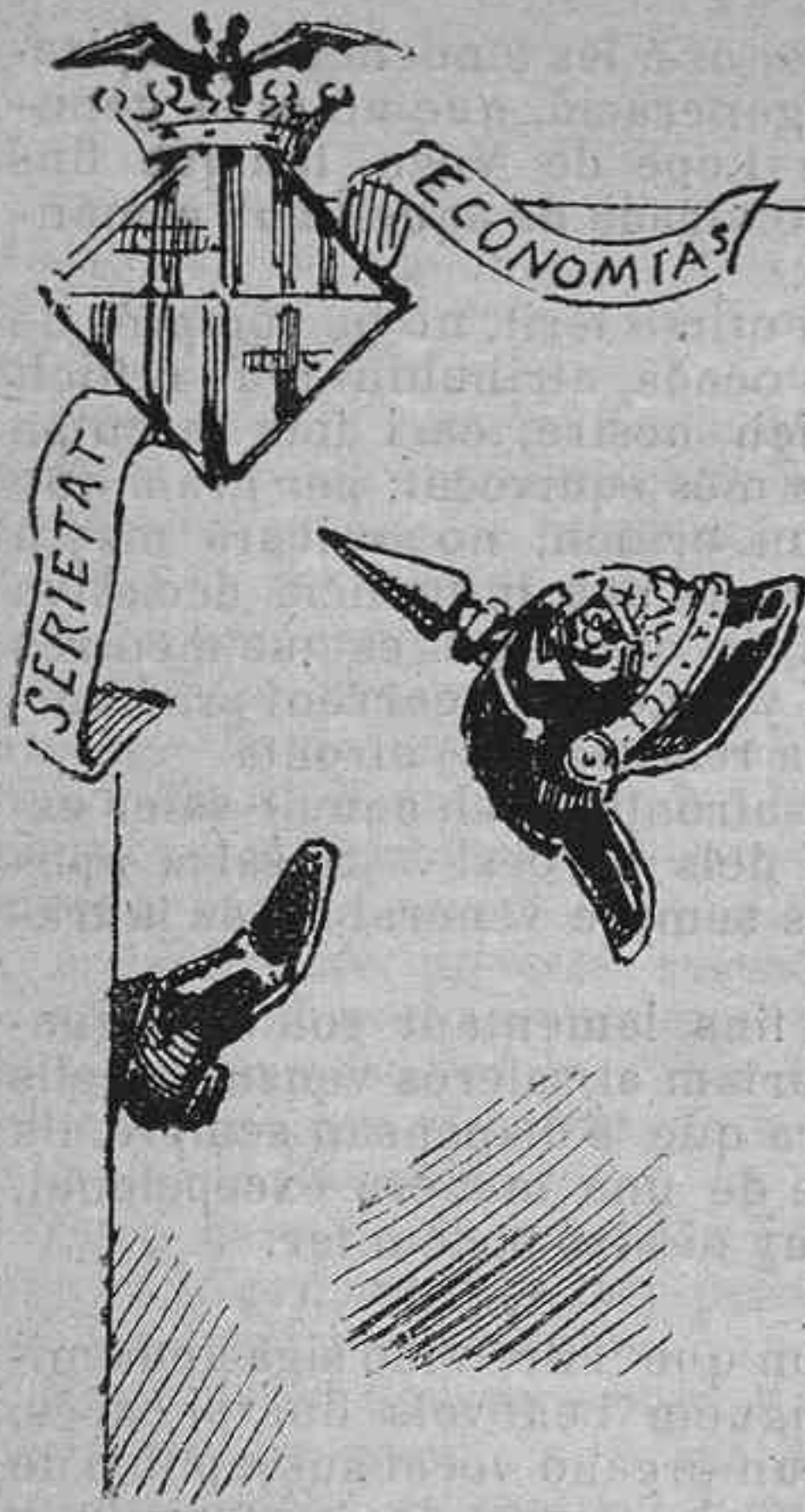
¿Bastaria un artista de tals condicions pera *sostener ell tol sol*, tot lo pes de aqueix gran cadáver, conegut ab lo nom de *teatro clàssich*?

No, mil vegadas. Tota representació teatral exigeix un gran estudi. No basta l' improvisació y 'l calor de moment, no bastan los cops de geni: las obras se maduran estudiantlas, *diferenciantlas*, dominantlas: l' actor ha de acomodarse a la producció, y no la producció al actor... D' altra manera vejém sempre 'l mateix tipo, empleant los mateixos recursos, y la igualtat de interpretació engendra la monotonía.

Además perque una representació interressi, precisa cuydar carinyosament lo conjunt, y aquest es un dels punts flachs del Sr. Vico, que ni está rodejat dels elements necessaris pera obtenirlo, ni aquests mateixos elements que 'l secundan, dintre de sas facultats limitadas, saben deixar entreveure la pericia de un bon director d' escena, si es que existeix aquesta pericia. Lo vell Valero tenia fama de convertir als comparsas en artistas: ¿cóm ha pogut desdenyar lo seu deixeble, aquest art de la direcció, tan indispensable, si ingrát pèl treball que costa, tan agrahit pèls triunfos que proporciona?

Una altra circumstancia que pot haver contribuít en gran part al retrahiment del públich, en la desgraciada campanya

SI JO FOS ARCALDE UN DIA,
VELS'HI AQUÍ LO QUE FARÍA.

¡Fora aixó, qu' es pesat y fa alemany!

¡Fora aquest luxu!

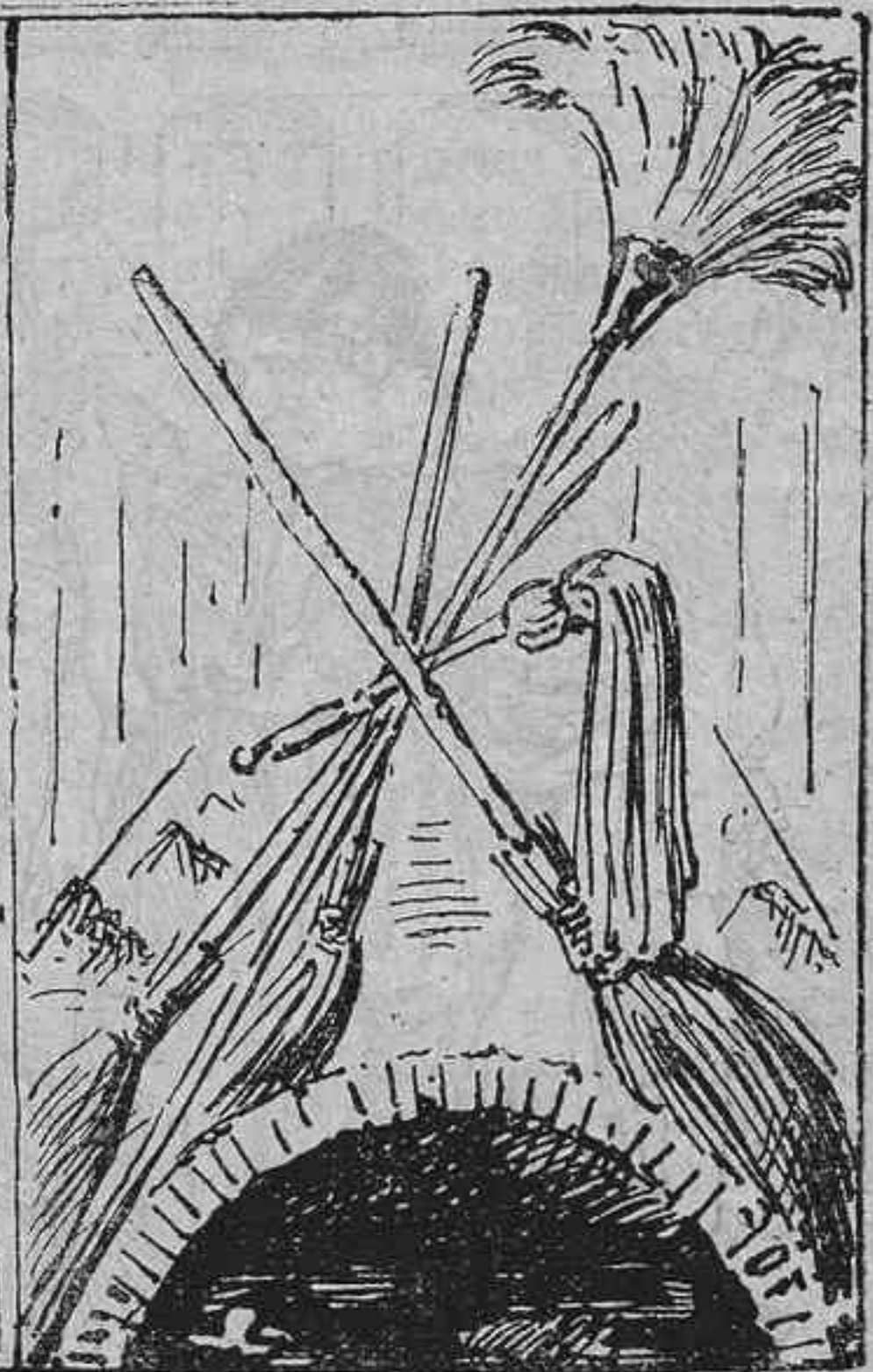
¡Y aquest altre!

¡Fora aquesta moixiganga!

Vestiria 'ls municipals aixís, ab un traje serio.

Y faría una bona neteja de Barcelona, per sobre y per sota.

de que 's queixava 'l Sr. Vico, es la fama que se'n porta de que no sempre está en bonas disposicions per efectuar lo seu treball.

Per regla general un actor ha d' estar sempre bè: 'l mostrarse fret, débil, indecís, apátich ha de ser l' excepció d' aqueixa regla. Endavinar lo día dolent de un actor es un inconvenient; pero tenirli qu' endavinar lo día bo, constituheix una verdadera desgracia.

Aixís se diu:—Avuy en Vico ha estat admirable.

Y 'ls que tal escoltan, responen:—Senyal que demá no hi estaré.

En efecte, l' endemá no es sombra de lo qu' era 'l día avants. y 'l públich se cansa y 's retreu.

Compreném que l' artista, que al mateix temps que actor es empresari, se senti defallir davant de un teatro escassament concorregut. Per aixó no voldriam may que las qualitats d' empresari y actor se reunissen en una mateixa persona. L' actor necessita calma, tranquilitat d' esperit y molta sanch freda per treballar davant del públich; mentres que 'ls disgustos y 'ls apuros del empresari ha de passarse 'ls tot sol y á porta tancada. Traduhirlos á la vista del públich per medi de un treball deficient, equival á afegir á lo per-

dut, perque de aquesta deficiencia en lo treball ne valen de menos la fama del actor y 'ls interesos de la empresa.

Feya temps que volíam donar forma á las ideas que acabém d' exposar, y 'ns contenía 'l temor de causar perjudici al empresari Sr. Vico.

Avuy, terminats ja sos compromisos ab lo públich de Barcelona, y prenent peu de aquells versos, que no devía haver llegit, las exposém, perque 'l Sr. Vico las apreciá en son just valor, com obra de amich franch y leal.

Al menos, si en lo succés si li esperan nous fracassos—que de tot cor no ho voldríam—no dongui tota la culpa dels mateixos á las actuals tendencias del públich ni á la hostilitat de la crítica. Siga franch, com ho hem sigut nosaltres, posis la má al cor, y diga:

—Lo primer culpable, só jo mateix.

P. DEL O.

INDISCRETS.

¿Qué tal se troba—senyor Marqués?
¿Cóm va la gota?—¿se troba bè?

¡No fassi cosas,—no 's cansi gens, dormi y reposi,—no pensi en res!

No vulla veurer—ni un sol paper, res de diaris—enterament.

No vulla rebre—per re indiscrets que duhent noticias—donan mal temps.

Res de *negocis*...—senyor Marqués, deixi que 'ls fassin—sense vosté.

Ni á *sol* ni á *sombra*—no surti gens que 'l *sol* quan pica—dona mareig.

Avuy en día—corren mals vents... los vents que corren—son molt dolents.

Veji á la *Corte*—quín gran desfet, tot per *negocis*,—naturalment.

Deixi als que 's quedan—que 'ls fassin ells, y si algú á comptes—may los cridés, vosté 'ls embarca—y 's queda á peu.

Si algú li explica—que hi ha un *preu fet* de carros qu' entran—per tots indrets,

plens d' uns articles—que pagan dret, pro que no 'n pagan—no sé perqué;

si algú li explica,—senyor Marqués, qu' una *quadrilla*—de gent de bè

suman diaris—dos mil durets, no s' ho escolti,—fassi 'l distret,

ó si vol, digui—que no 'n sab res.

Aixó ho fan correr—los matuters d' aquests quants pobles—que vol vosté ferlos de casa—per bons intents.

Hi ha quí fa correr—alsant la veu, que una *reforma*—vosté pre'én;

que *reformantnos*—ja fa tant temps, tan sols sa casa—*reforma* bè.

¡Malas volensas—senyor Marqués!
¡malas volensas,—dels indiscrets!

Si jo li deya—lo que la gent diu y murmura—¡Mare de Deu!

si jo li deya,—senyor Marqués, se tornaría—blau, groch y vert!

Ja no li parlo—d' aquell *preu fet* del gran empréstit—qu' anava á fer.

Lo de la grava—ja es massa vell, y á part li deixo,—per lo mateix.

lo pas de... *marras*—ó bè á nivell.

Deixemho correr,—senyor Marqués, deixi que *garlin*—los indiscrets.]

¡Aquest *Diluvio*—per vosté es de més durada—que ho fou per Noé!
¿Y aquesta *ESQUELLA*?—¡Mare de Deu!
¡per vosté toca—sempre á mal temps!
De *La Campana* ja no 'n parlém, no li fa *gracia*,—massa 's comprén.

No s' ho escolti—senyor Marqués, deixi que toquin—¡qué s' hi pot fer!
Tápis d' orelles—cregui 'l consell, y enjogui á dida—los indiscrets.

LO MARQUÉS D' OLORA-PELAS.

UN DÍA Á FORA.

La familia Pipaverda es una gent molt decent y molt honrada; pero tot aixó no impedeix que tinguin un defecte: á tots ells los falta un sentit.

No 's pensin que siguin sòrts, mancos, ni cegos: lo sentit que 'ls falta, es lo sentit comú.

Cada istiu se 'n van á fora. Lo día avants d' emprendre la marxa, no hi ha any que 's descuydin de convidarme á anar á passar una senmana en la seva companyia, y quan tornan del *veraneyo*—com diuen ells,—no hi ha any tampoch que deixin de venir á renyarme perque no hi he anat.

—¡Tan bè que s' hi está allí dalt!—me diuen ab to d' amistosa reconveniò.—¡No li agradaría poch á vosté aquell panorama!

—Ja m' ho figuro, ja m' ho figuro; pero las mèvas ocupacions, los debers ineludibles que 'm tenen lligat á Barcelona...

—¡Escusas, escusas!—salta 'l senyor Pipaverda interrompentme—si vosté 'n tingúes verdaderas ganas, ja s' ho arreglaría de manera de deixar las sevas ocupacions, sinó per quinze dias, per vuyt, per quatre, per dos... per un sol, si massa 'm fa dir; perque avuy ab lo tren s' hi pot anar y venir en un día y estarhi més de deu horas....—

Jo rich, los dono las gracias y aquí acaba la funció.

Aquest any, com de costum, la simpática familia Pipaverda se 'n va anar á fora l' endemá de Sant Jaume. Es una fetxa precisa y tradicional: s' ha de marxar aquell día per forsa.

Van venir també, com de costum, á ferme la corresponent invitaciò, y jo vaig quedarme aquí de la mateixa manera que cada any, sense ganas ni intenció d' anarlos á fer cap visita.

Pero 'ls truhans aquesta vegada varen adoptar un' altra manya. Als tres dias de ser á puesto, van enviarme una carta, l' endemá un' altra, després un' altra y sempre 'm deyan lo mateix:

«Vingui á passar un parell de dias aquí dalt: »
«Estém com sempre, en una masía que 'n diuen »
«á cal Calandria. Som una pila de familias de »
«Barcelona, 'ns divertím d' alló més. Vingui, que »
«no se 'n penedirá. Es un país deliciós »

— Bueno — vaig dirme jo al últim — no 'ls apurém massa la paciencia, ó sinó ells potser me l' apurarian á mí y encara renyiriam. Anémhi per dos dias... no 'm deurè pas morir per xó... ¡Veyám qu' es aquesta gran masía del Calandria.—

Quan vaig arribar allí dalt va semblar talment que arribava en Prim. ¡Quíns extrems, quín entusiasme, quíns abressadas!

Jo casi me 'n donava vergonya. Las demás familias que ocupan la masía 'm miravan tot prenent la fresca sota las figueras que hi ha al davant de la casa. No sé qué devían pensar de mí y dels senyors de Pipaverda.

Van ferme entrar desseguida al seu departament, y la senyora va apressurarse á dirme:

—No miri res, no miri res; tot está com un corral, de qualsevol manera... ¡A fora ja se sab!

Realment; hi ha corrals qu' encare están millor. En un quarto que semblava un calabosso, hi dormían quatre personas: lo matrimoni Pipaverda y las dugas senyoretas. La roba estava escampada per damunt de las cadiras, com en una parada dels encants: aquí s' hi veyá un sombrero, allí una palangana, més enllá un parell de botinas, al costat unas quantas espelmas fregantse ab una lliura de xacolata; una verdadera anarquia pacífica.

—¿Ahont dormiré jo?—vaig preguntar llavors, mirant de regull á las dugas noyas.

—Ja veurá...—va fer la mamá, una mica *cortada*—tot ho arreglarém. La minyona dorm á terra, aquí fora 'l corredor, sobre un matalás. Vosté dormirá al altre cap.

—¿Del matalás de la criada?

—No, al extrém del corredor, en un' altra matalás que buscarém... ¡Qué dimonxi! ¡A fora ja se sab!

—Salvada—¡pero de quina manera!—la dificultat del dormir, vaig respirar ab una mica més de tranquil·litat.

—Suposo—vaig dir—que aquí 's deu poguer anar en mànegas de camisa...

—¡Per supuesto! Aquí hi ha llibertat absoluta.—Me trech l' americana, miro, y, sí... ¡Deu te 'n dará!

—Escolti, ¿ahont volt que la posi l' americana? ¡Ho veig tot tan ocupat...!

¡Aixó ray! Déixila damunt de qualsevol cosa, no hi fa res que ho aixafi... ¡A fora ja se sab!

Me determino á posarla sobre 'l llit, qu' era 'l puesto ahont hi havia menos enredos, y la minyona vé á dirnos que l' esmorzar ja está á punt.

BANYS.

Quant sent caure un bon ruixat,
l' home se 'n puja al terrat.

—Aquí 'ns cuyném nosaltres mateixos,—'m deya la senyora de Pipaverda, tot anant cap al puesto destinat á menjador;—hi ha una cuyna molt gran, ab més de catorze fogons, y cada familia s' arregla las sèvas viandas. La gresca y las disputas que arman las criadas quan son totas á a cuyna, no es cosa per ser explicada; cada día hi ha una escena ó altra, pero s' ha de pendre paciència. ¡A fora ja se sab!

En tot aixó arribém á lo que 'n deyan lo menjador seu, perque cada familia menjava en un lloch diferent.

¡Quin menjador! Una especie de terradet, que fa més pendent que la baixada de la Canonja, ahont, per anyadidura, hi tocava 'l sol de plé á plé.

—¿Veu?—va dir lo senyor Pipaverda—aquí estém lo mateix que 'l peix al aigua. Es veritat que hi bat lo sol una mica, pero en aquesta casa 's pot dir que toca per tot.—

Comensém á pendre puesto y 'ns trobém que falta una cadira...

—¡Vés al quarto!—diu la senyora á la criada—pórtan una...

—¿Quina!

—Qualsevolga... aquella del costat del llit gran.

—¿Y la pinta y 'l respall y tot alló que hi ha á sobre?

—¡Tíraho á terra!... ¡Vés... corral!

Y girantse cap á mi, va anyadir fent la mitja rialleta:

—¡Ja ho veu cóm aném! ¡A fora ja se sab!

L' esmorzar va ser la cosa més distreta d' aquest món. La taula 'm feya l' efecte d' un *billar romano*. Una mica que 'ns descuidessim, tot rodolava cap avall. Los cuberts relliscavan, las olivas may estavan seguras, las copas se volcavan al més petit moviment.

—No ho extranyi—deya 'l senyor Pipaverda—tot vé de que 'l terrat fa baixada.

—Oh, ya ya! ja m' ho havia mitj figurat,—li responia jo—¿Per qué no posa alguna cosa sota las dugas potas d' aquell extrém?

—Ja ho feyam al principi! Pero encare era pitjor; devegadas fugía la fusta de sota una pota y la taula brandava lo mateix que un barco.—

Bè ó malament vam esmorzar. Las dugas senyoretas, que son dignas fillas dels seus papás, no feyan altra cosa que riure y trobar gracia en tots los percances que anavan succehint.

També havían après la cansò dels seus pares.

Quan acabavan de fer una riatllada, 'm miravan totas satisfetas y:

—'Ns ho hem de pendre d' aquest modo—deyan—¡a fora ja se sab!

Jo—la veritat—ja comensava á estar una mica massa enterat de la tal cansò y de las excelencias de la gran masía del Calandria; pero no gosava á manifestar lo meu disgust, per no donar pena á la bondadosa familia que m' havia convidat.

—Si totas las desditxas que aquí haig de sufrir no passen de las d' ara—'m deya jo mateix—aguantaré 'l punt un parell de días. Ara, si la cosa prenía un caràcter massa acentuat, llavors... llavors veuríam.—

Després d' esmorzar vam anar á donar un tom pòls voltants de la casa. De vinyas se 'n veyan moltes, pero d' arbres molt pòchs.

—¡Eh!—deya 'l senyor Pipaverda—¡dona gust aixó! ¡quina sombra! ¡quina sombra!

No se si volia dir la sombra que feya la sèva dona, qu' es bastant molsuda; perque d' altra ma-

nera, un no podia estarse á l' ombra sino ajuntarse de quatre grapas sota algún cep.

Mentres voltavam per allí, vá passar un pagés roig y grás com una torre.

—¡Hola!—vá dir aturantse y signantme á mí—¿qu' es de la familia aquest tambe?

—No senyor,—li vá respondre en Pipaverda—es un amich que ha vingut á visitarnos...

—¡Vaya, vaya! Me 'n alegro.—

Lo pagés s' acosta, 'm dona un cop á la espatlla y 'm diu fent una rialla espantosa:

—¡Ja li agradará tot aixó, já!—

Y se 'n vá anar avall, xiulant no sé qué.

—¡Bo!—vaig dir jo, mirantme al senyor Pipaverda —¡Vaya una franquessa aquest home!

—¡No cridi! Es lo Calandria, l' amo de la masía. A tots nos tracta de la mateixa manera.

—¿Sí? ¡No está mal!—

Y baixant la veu, vaig dir entre mí:

—Lo qu' es jo 'm sembla que no m' hi deixaré tractar gayres heras, ab tanta... familiaritat.—

Era l' hora de dinar. Xano xano 'ns deixém caure cap á la masía, y á mida que 'ns hi aném acostant sentím un gran xibarrí sota las figueras del davant de la entrada.

—¿Qué hi ha allí?

—¡Cal!—respón la senyora—deuhen ser las criaturas que jugan. Entre las familias que aquest istiu han pujat, s' ha reunit la mar de quitxalla; crech que n' hi ha onze. Cada día 's disfressan, yestintse de qualsevol manera y posantse lo primer que troban. Tot ho fan anar enrenou. Al quarto del costat del nostre, hi ha un matrimoni que té un xicot que tot ho regira. L' altre día se 'm vá ficar á la habitació y 's vá posar las botinas de las noyas... ¡Com que aquí no 's tanca res! ¡A fora ja se sab!...—

Ab aquestas explicacions havíam acabat d' arribar al davant de la masía.

Lo cor me vá fer un salt.

—¡Calli!—dich mirantme 'l grupo de criaturas; —¿no es la méva americana la que porta aquell bordegás?

—¡Oy!—respón lo senyor Pipaverda rihent—¿veu? es lo baylet que ara aquesta li explicava. ¡Es un xicot tremendo!—

¡Y tal tremendo y tal dolor! Una criatura que apenas alsava dos pams, y que se m' havia plantificat la méva americana, arrossegantla per terra com si fos un fregall.

En aquell moment vá sentirse un xiulet confús y prolongat: era 'l tren que baixava á Barcelona.

—¡Nada!—vaig dirme, inspirat súbitament.—Encara hi soch á temps: la estació es aprop.—

Me tiro sobre la criatura que duya la méva americana, li arrenco ab una exhalació, me la poso de qualsevol manera y 'm planto á corre dressera avall sense despedirme de ningú.

—¿Ahont vá? ¿ahont vá?—cridava tot assombrat lo senyor Pipaverda veyentme fugir d' aquell modo.—¿Ahont vá?

Jo li anava á respondre:

—¡Al infern!—

Pero 'm vaig contenir, pensant que justament era al revés. Al infern no li anava: 'n venia.

¡Qué més infern que la masía del Calandria!

A. MARCH.

REMEY.

Tu n' ets de ma malaltia
l' únich Remey, nina aimada;

la medicina anhelada
que lo méu mal curaría
y 'l tal Remey ¡quí ho diria
que 'l metje no ha receptat!
Diu qu' es fort per mon estat;
mes jo com qu' ase no soch
lo pendría poch á poch
y 'm curaría aviat.

A. LLIMONER.

NOCTURNO.

DE BALCÓ Á BALCÓ.

—¡Roseta!... ara que la veig... ¿vol fer lo favor de concedirme cinch minuts?...

—¿Cinch diu?... Prénguisen deu, vint, trenta, tots los que vulga, home.

—Vosté sempre tan amable, Roseta...

—Gracias p' l favor, Ricardo.

—Avants que tot... ¿vol dirme si algú 'ns pot sentir?

—¿Si algú 'ns pot sentir diu?... ¿Qu' es molt grave lo que tè que dirme?...

—Grave, grave nó,... pero ¿sab?... certas cosas val més que no las sápigas sino la persona interesada.... no perque lo que li haig de dir revesteixi carácter immoral, nó de cap manera, sino que, senzillament me sabría greu que un altra persona s' enterés tal vegada d' una ximpleta... res, d' un cop de cap, d' una declaració que vaig á ferli, Roseta.

—Jo crech que ningú 'ns escolta... y menos á n' aquesta hora... no, vaja, no veig á cap vehí.

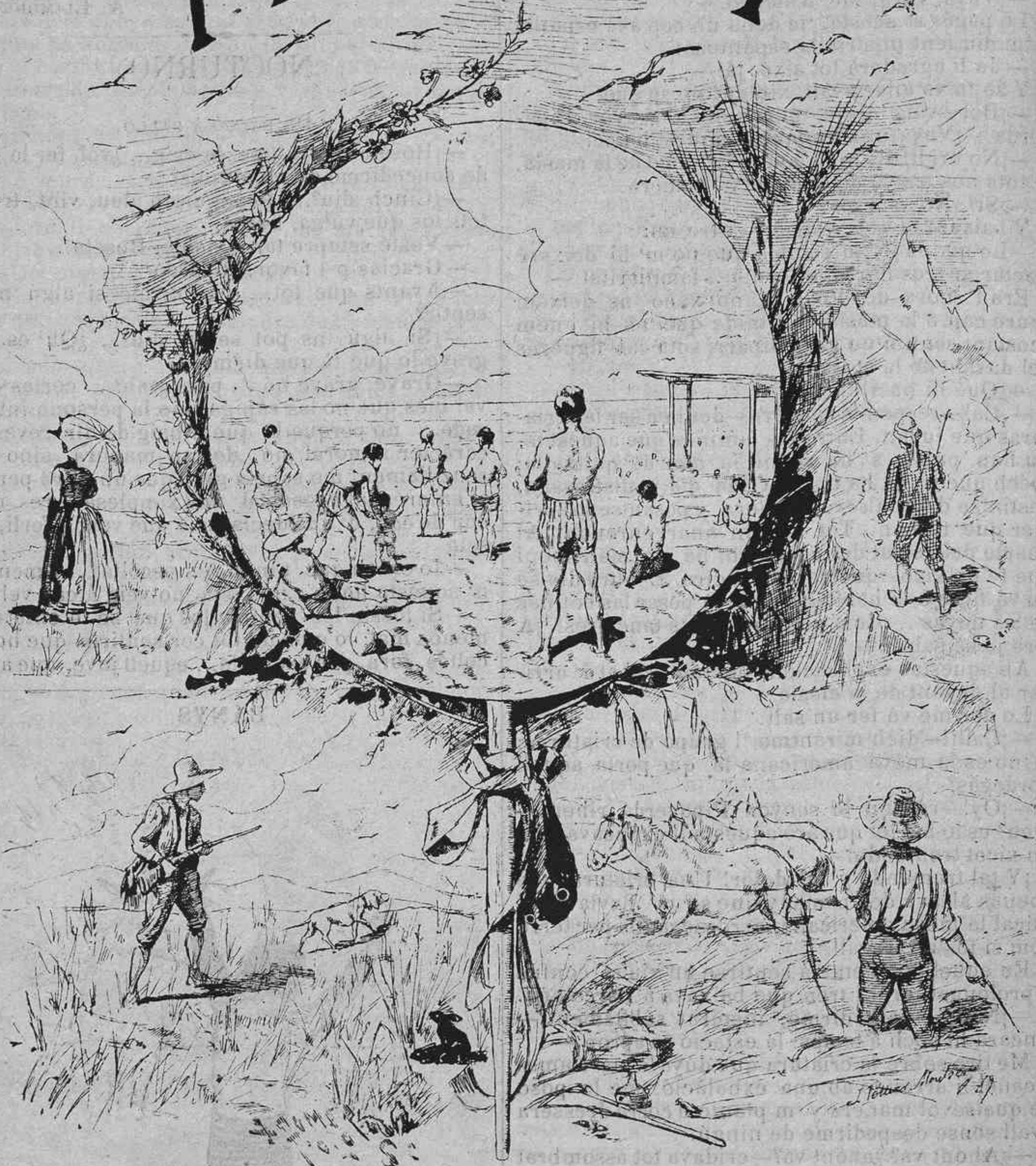
—Si fossin los vehíns los que se 'n interessin menos mal; lo que de tot cor sentiria que ho escoltés, fora, per exemple... aquell jove, que anava

BANYS.

Y quan lo sol estabellia,
aquest se 'n va á la Mar vella.

AGOST

Uns se banyan en las platjas,
altres fan una excursió,
altres rodan per las eras...
¡y aquí 'ns morim de caló!

ab vosté l' altre día, crech que á veure la professó... ¿recorda? ..

—¿Un jove diu?...

—Vaja, Roseta, no fassi 'l pagés... Més m' estimo que 'm diga qu' era un cosí sèu; al menos aquest recurs deixa sempre una esperansa.

—¡Ah!... sí... es veritat... Era 'l mèu germá que m' acompanyava á lo que vosté ha indicat.

—Celebro, Roseta; no sabia que tingúes un

germá tan simpátich, y tán... de tots modos li demano que 'm diga si 'ns escolta.

—Que jo sábiga nó... pero no comprench aquest temor si lo que 'm t'è que dir, no revesteix cert carácter...

—¡Oh!... veurá, veurá, hi ha paraulas, Roseta, que, á pesar de no revestir carácter immoral... qué vol que li diga, causan mal efecte als oïdes dels altres... y molt més als del sèu germá.

IDILI.

UN SENYORET DE CIUTAT.

¡Qu' es dols, allá en la masía,
en las tardes plascenteras,
mirar com las mossas cullen
lo fruyt de las tomateras!

—¿Sab, Ricardo, qu' está molt de broma aquesta nit?..

—Vosté sí que 'm farà riure, Roseta... ¿broma diu?... nó, de cap manera y si mas paraulas son rebudas com á tal, dispensim, tanco la boca per sempre més.

—No n' hi ha per tan, Ricardo... á pesar de tot, ja sé que vosté es un jove molt formal... pero com que 'm vé ab aquestas cosas...

—¿Qué vol que hi fassi?... Jo no vull qu' en cas de rebre un nó... ¿comprén Roseta?..

—Jo.. no sé... si no s' explica ..

—Pues allá vá... es dir, nó .. esperi... se m' acut una idea... ¿Tè un fil que li enviaré per escrit?..

—Un fil ja 'l tinch, pero es de cusir, y es tan prim que, la veritat, tinch por que al tirar vosté, 's trencaría.

F — Sent aixís prefereixo dirli de paraula... ¿Me permet una observació?...

— Digui.

— ¿M guardarà rencor, cás de que no li agradi la declaració?...

— ¿Y ara?...

— Jo, la veritat, Roseta, no pensava arribar á aquest extrém: me creya que vosté ho sabria, ho endavinaría... suposava que alguna paraula li donaria á entendre... pero ja que veig qu' es indispensable, li trasmitiré la pena qu' en aquest moment experimenta lo meu cor... ¿M' escolta?...

— Sens perdre una paraula.

— Calli, sembla que sento obrí un balcó... abaijaré la veu... ¿'m sent aixís?...

— Si.

— Pues volía manifestarli, amable Roseta, que fes lo favor de dir al seu germá si vol tornarme 'ls cinch duros que vaig deixarli....

Per única resposta, la Roseta tanca 'l balcó ab gran estrépit, rompent un vidre, 'l qual va á dar á la cara del sereno en lo precís moment que mirava 'l cel per veure si estava núvol.

R. ROCAVERT.

LLIBRES.

SOR ANA.—*Poema por D. JOSÉ DE DIEGO.*—L' assumpto de aquesta producció poética es molt humá Sor Ana es una monja que ha passat insensiblement desde colegiala á professa del mateix convent, y que sentint ab gran forsa 'ls estímuls de la carn y las revoltas de una protesta massa tardana, acaba per perdre la rahó y per sucumbir entre las quatre parets de la seva celda.

Lo Sr. Diego ha desenvolupat l' assumpto ab alguna inexperiencia. Se nota en lo decurs de l' obra certa vaguetat, certa falta de precisió, com si l' autor se deixés portar per la mateixa facilitat ab que versifica.

De versos n' hi ha de molt rodóns y armoniosos, que denotan las excelents qualitats del poeta.

RATA SABIA.

UN SPORTMAN RIDÍCUL.

SONET.

(DEDICAT Á MON AMICH PANCHO.)

Ell no monta per gust, que li ha manat lo manescal ó 'l metje que montés; per 'xó monta á caball, y gros com es, l' animal que va á sota está aixafat.

Mil cops, Panxo, tú y jo l' haurém trobat y haurém rigut per dintre d' alló més, veyent lo cómich y ridícul qu' es dalt d' un caball un *enza* encamallat.

Pero, si es que la ciencia li ha prescrit, per qüestió de salut, la equitació ¿cóm dar las sevas ordres al olvit?

¡Pobre infelís! pateix del caparró; necessita distréurer's, no anar sol; per 'xó ab son animal va á doná 'l vol.

E. VILARET.

Ab lo mes de agost arriba per las empresas l' época de deixar de ferlo.

Molta gent fuig de las calors de Barcelona y la majoría dels que 's quedan aquí, tenen mandra de vestir-se, y en mànegas de camisa s' están al balcó ó al terrat fent-se la ilusió de que prenen la fresca.

De l' emigració dels uns y de las aspiracions dels altres á una temperatura benigna, qui 'n sofreix principalment y en primer terme, son las empresas.

Un empresari tronat,
per lo que toca á aquest mes,
deya mitj desconsolat:

— Que no s' hajan inventat
los espectacles *frappés!*

Pero deixémnos de preámbuls, y aném al grá... ó á falta de grá, á la palla.

ESPANYOL.

Apenas en Mario alsava 'l domicili, ja s' instalava en aquest elegant teatro la companyia cómic-lírica dirigida per D. Francisco Povedano, composta en sa totalitat de gent nova á Barcelona. Conta ab alguns elements apreciables, principalment per lo que respecta al ram femení.

Nos va semblar que la Gruas era una cantant de bastant mérit. Té poca veu, pero refila bè.

La Martinez cultiva 'l género flamench y la Prado supleix ab la seva animació natural, l' escassés de veu que se li nota.

En quan al Sr Povedano 'ns agradaría veure 'l més ductil, més flexible, més graciós, més després de un cert amanerament que 'l domina.

Aquesta es la nostra primera impresió.

Dimars va estrenarse la joguina de Jackson, Veyan y Rubio, titulada *Una onza*.

Al final de l' obra, l' unsa que ab molt afany ha buscat l' amant de una modista, resulta falsa. Lo mateix succeheix ab la producció del senyor Jackson: no passa. Es una unsa que no val cinch céntims.

No sembla sino que 'ls escriptors de Madrit que proveheixen als teatros de funcions per horas hajan perdut l' oremus. Van comensar sent extravagants y han acabat sent tontos.

TÍVOLI.

L' opera de Bellini *I Puritani* alcansá una interpretació molt laudable.

La Fons fa gala una vegada més de sa hermosa veu, y justifica 'ls aplausos ab que la reben sempre 'ls concurrents del Tívoli. En Bachs es un escelent barítono, que com á cantant y com artista 's lluheix sempre. Junt ab en Leoni, que també 's portá com un home, 's vegé obligat á repetir lo célebre duo final del acte segon.

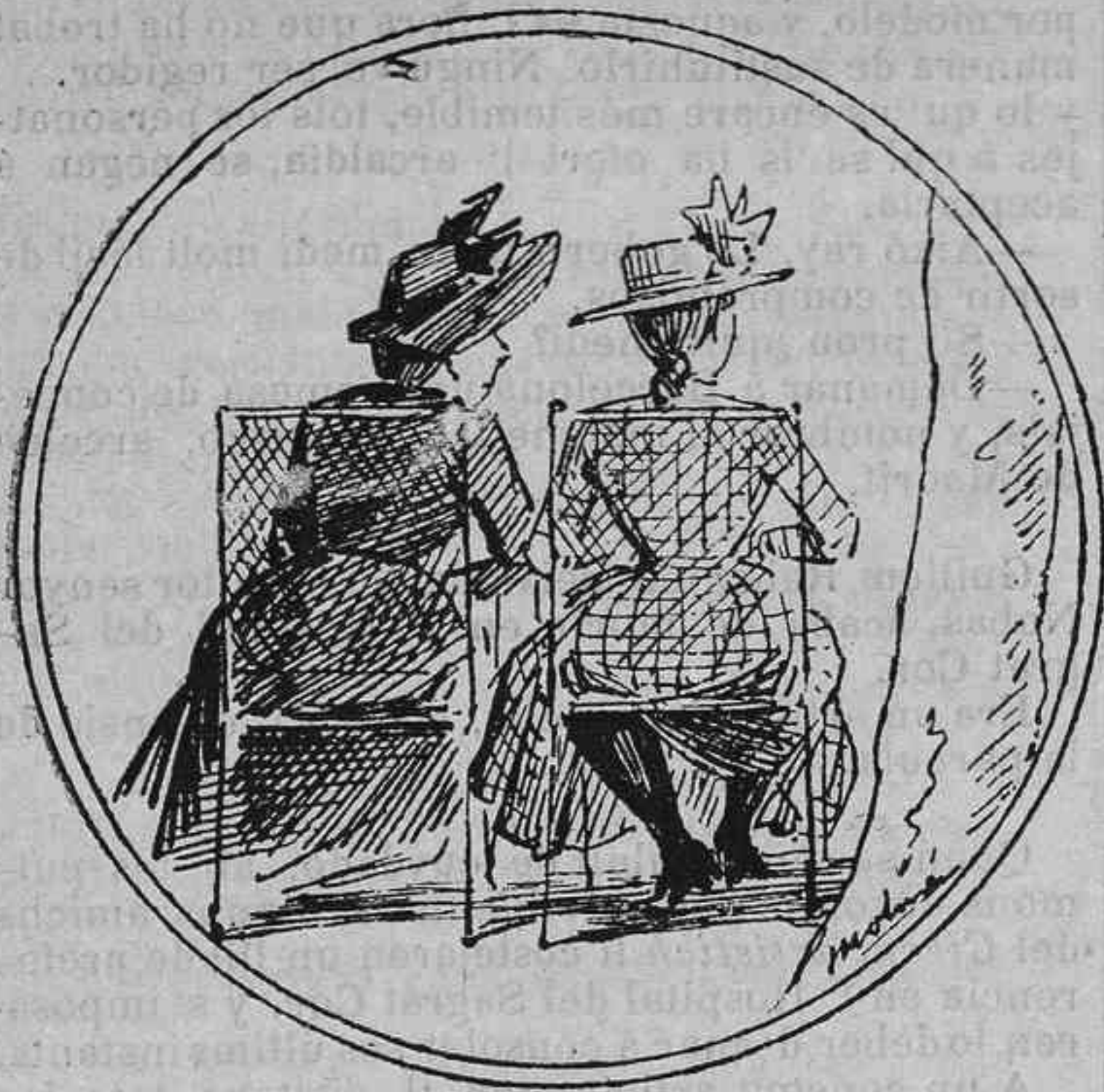
Lo tenor Brotat feu tot quant estava en la seva garganta per quedar bè, y 's distingí principalment en l' últim acte.

Dels coros y de l' orquesta no cal parlarne, dadas las reconegudas condicions de inteligencia y de brío del mestre Perez Cabrero.

Total: un nou éxit que afegir á la fructuosa campanya de l' ópera barata.

•••

QUADRO HISTÓRICH.

Ja t'è rahó aquell adagi
que ara tota cuca viu...
¡Vés si no tenen de viure
entre aquests quadrets d' istiu!

■ La *Carmen*, tan sandunguera y tant afortunada com sempre.

Basta anunciarla perque 'l teatro s' ompli.

■ Diumenje hagué de sortir lo cartell molt avants de l' hora de comensar, anunciant que quedavan despatxadas totas las localitats.

De manera que tenim *Carmen*, per lo que resta de temporada.

NOVEDATS.

Las portas han estat tancadas.

Pero ahir havían de obrirse ab la companyia del Sr. Larra, que fins ara ha funcionat á *Calvo y Vico*.

En Colomer y la Matheu van despedirse diumenje del públich ab *Los Sobrinos del capitán Grant*

La companyia, al trasladarse al *Nuevo Retiro*, queda mutilada de aquest parell de artistas, tan simpátichs al públich.

CATALUNYA.

Per ahir estava anunciada la inauguració, ab lo debut de la companyia cómic-hírica que dirigeix lo Sr. Bosch.

Quedi, donchs, per la senmana entrant parlar de aquesta nova *troupe*, que conta, segóns he sentit á dir, ab las primicias de algunas de las produccions que han sigut més aplaudidas á Madrid, en aquests últims temps.

CALVO Y VICO.

¡Tancat!

NUEVO RETIRO.

¡Obert!

Pero no hém tingut encare ocasió de anarhi.

Per altre part la companyia no ha posat res de nou

MASSINI.

Los teatros d' istiu neixen com los bolets.

En lo xanflá del Passeig de Gracia y la Ronda de Sant Pere, ó siga en lo siti mateix que ocu-

pava l' antich *Teatro de Novedats*, s' hi ha instalat un escenari. Lo públich séu

allá ahont millor li acomoda

sense ferhi cump'iments

sóta la volta estrellada...

sota la volta del cel.

Preu de l' entrada un ralet.

Res, que torném á las costúms del Tívoli antich.

CIRCO EQUESTRE.

La familia Nagels pogué convencers lo día del séu benefici de las simpatías ab que la distingeix lo públich de Barcelona.

Dimars debutá la *troupe* Scarcelli que sigué molt ben rebuda en sos quadros escultórichs.

Y próximament s' estrenará, si es que no s' ha estrenat al apareixer lo present número la pantomima d' espectacle: *Una cacerta en temps de Lluís XIV*, de la qual tenim excelents noticias.

UNA NOTICIA.

S' anuncia per la próxima temporada de hivern, la representació en lo *Liceo* de la famosa ópera de Gluck *Orfeo*, que actualment s' está cantant ab molt éxit en los principals teatros de Italia

Aquesta goteta de vi ranci, entre mitj de tanta furtor de peleón flamench, consola y refrigera.

N. N. N.

Á UNA DESCONEGUDA.

T' he vist com te banyavas en la platja;

tas formas escultóricas

sota 'l trajo de llana destacavan

correctas, tentadoras;

y si es cert que mos ulls s' embadalian

al véuret tan hermosa,

mon cor batía ab forsa y me sentía

gojós y trist á l' hora.

Efectes oposats del contemplarte

de tal manera ¡oh dona!

perque 'l véuret tranquila tot banyante

entre rissadas onas

que 'l teu cos mansament acariciavan,

si es vritat que anhélosa

ma pensa al contemplarte se extasiava,

forjant ab ansia boja

y á doll los pensamientos d' amor y ditxa

per entre ideas foscas,

també es cert que mon cor trist se sentía

y devorava á solas

lo dupte de si ja d' aquellas gracias

n' era duenyo un altre home

que ja en lo mon aquest tingués lograda

teninte á tú, la gloria.

Tú ni tant sols m' has vist, perque 't distreyan

los rissos de las onas

que venían jugant fins á la arena.

Ta cabellera rossa

en vá á l' impuls de l' aygua 's resistía,

y flotant graciosa

per sobre las onadas que 's perdían,

se t' enrotllava á voltas

per lo teu cos esbelt; que vull posarlo

com la ditxa més grossa

per l' home que se 'l veji entre sos brassos.

¡Quín' hora més ditxosa!

Jamay t' havia vist ans d' aquell día.

Fou la primera volta

que vaig poder gosar jo de ta vista;

y dich desde llavoras,

contradint los parers qu' altres ostentan,
(y es sols porque t' ignoran,) que lo més bó y bonich d' aquesta terra es una dona hermosa.

R. ROURA.

La inspecció de la vida y miracles del Ajuntament de Madrit ha anat de serio.

Resultat de la mateixa ha sigut la suspensió de un gran número de regidors, la dimissió del arcalde, ab tot y ser un gran amigatxo de D. Práxedes, l' entrega dels drapets bruts als Tribunals porque 'ls posi á la bugada, y per fi de festa, la responsabilitat subsidiaria exigible als regidors, ab motiu de la escandalosa qüestió de las sisas.

—¡Me sembla que sento tronar!—deya aquest dia un regidor de Barcelona.

—En efecte—li va respondre un periodista—per la banda de ponent hi ha gran tamborinada.

—Pero 'l govern en lo pecat troba la penitencia.
—¿Qué vol dir?

AUCELLS DE PAS.

Aquest pollastre ab faldillas que casi bè fa feresa perteneix al bello sexo: es una senyora inglesa.

—Fa ja una pila de días que ha suspés á aquell Ajuntament que D. Francisco de Paula havia pres per modelo, y aquesta es l' hora que no ha trobat manera de sustituirlo. Ningú vol ser regidor..... y lo qu' es encare més temible, tots los personatjes á qui se 'ls ha ofert l' arcaldia, se negan á acceptarla.

—Aixó ray. Lo govern tè un medi molt fácil de sortir de compromisos.

—Sí, prou ¿quin medi?

—Demandar á Barcelona una remesa de concejals, y nombrar al insigne D. Francisco, arcalde de Madrit.

Guillém Rabentós, deixeble del escultor senyor Nobas, acaba de morir en l' Hospital del Sagrat Cor.

Era un artista desgraciat, en tota l' extensió de la paraula.

Quan se sentí malalt de cuydado, ab los pulmons devorats per horrible tisis, alguns amichs del *Círcul artístich* li costejaren un llit de preferencia en l' Hospital del Sagrat Cor, y s' imposaren lo deber d' anar á consolar sos últims instants.

A un conegut artista que 'l visitava tots los días, li digué:

—No posseheixo més que quatre tomos de la *Il·lustració*: son tota la mèva fortuna: quan siga mort entrégui'ls al *Círcul artístich*, com una mostra del mèu agrahiment. Deixo també un medallón, obra meva; pero aquest fássim lo favor de rompre'l: es un bunyol y no val la pena de conservar-lo.

Lo dia avants de cloure 'ls ulls per darrera vegada, quan ja havia rebut los sacraments, li deya al mateix artista:

—Estich agrahidíssim al capellá que m' ha assistit. Pobre home! Tal vegada per no afectar-me, ho ha fet anar tot en llatí, que no li entés de una paraula.

Lo desgraciat Guillém Rabentós no deixa més que una obra: *l' cap de la gegantesa*.

La brometa del concurs de projectes pera la construcció de las tenencias de arcaldia, vindrá á costar á Barcelona la friolera de 16,000 pessetas, sense que cap dels projectes presentats pugan utilitzar-se.

Perque ben clar va dirho un senyor regidor: —Nosaltres al obrir lo concurs varem tenir un descuyt, no posant tassa als edificis que demanavam. De manera que 'ls arquitectos s' han excedit projectant edificis de gran cost, que resultan irrealisables, dadas las condicions financieras del ajuntament de Barcelona.

Per tal motiu ja que la culpa no es dels arquitectos, s' ha de recompensar á tots los concurrents, que son vuit, ab 2,000 pessetas per barba.

Pero, senyors, siguin justos.

Está molt posat en ordre que 'ls arquitectos que han presentat projectes que s' ho valen, cobrin una indemnissació corresponent al seu treball. Després de tot, si 'ls edificis resultan de molt cost, la culpa no es d' ells, sinó dels regidors que van redactar lo programa del concurs, sense posar limitacions als facultatius.

Pero si 'l descuyt ha sigut d' aquests regidors, ¿quí ha de pagar-lo á dreta lley? ¿Barcelona ó ells? Ecco il problema.

Mirin que ja comensa á ferse pesat aquest ditxós ajuntament, que quan se tracta de una ganga l'aprofita sempre, valentse de la seva representació; y quan es qües'ió de una responsabilitat, escorra 'l bulto carregantla sobre Barcelona.

Noticias de Olérdola:

«Lo tractament á que haurá de subjectarse farà que l' ilustre malalt pugua recobrar prompte la salut, encarregantse novament de l' Arcaldia després de pendre en setembre 'ls banys de Caldas.

»Lo Sr. Marqués de Olérdola no farà 'l seu anunciat viatge á París.»

Quan lo shá de Persia s' enteri de la noticia, dirá plé de satisfacció:

—Al últim ja no hi ha ningú que pugua ferme la pols. ¡Respiro!

¡Quina ganga si 'l Papa feya un cop de cap, acceptant l' hospitalitat que li ha ofert l' Ajuntament de Sevilla!

La Verge de Lourdes quedaria ensorrada per la Macarena.

Los vins andalusos pujarian de preu, per quant en tota la cristiandat se diria la missa ab manzanilla.

Y fins los cardenals, es molt probable que substituhissen lo capelo pèl calenvés.

¡Ab tals modificacions no se 'n faria poch de simpática la religió católica, apos ólica andalusa!

Cosas de *El Barcelonés*, á proposit de la suspensió del Ajuntament de Madrid:

«Suspenden en sus funciones á los concejales es tanto como variar de jefes de tren para conseguir que las locomotoras corran mucho gastando poco combustible, y libres de los alifafes que las obligan á detenerse á cada momento. Y si la máquina funciona mal ¿tienen la culpa los jefes de tren?»

Nó, de cap manera. Los jefes de tren may tenen culpa, ni quan la locomotora reventa.

La culpa en tot cas es del passatjer que s' embarca.

Afegeix lo mateix periódich:

«Ciertos males no están en la piel sinó en la sangre.»

Aixó segons y conforme.

Los mals del Ajuntament de Barcelona no es tán en la sanch ni en la pell.

Están en l' *estómach*.

Lo *Diari de Barcelona* fentse càrrech de que 'l bisbe de Vich se troba á Sant Hilari y 'l de Barcelona passant la visita pastoral recorda que á Sant Marsal, santuari de Montseny hi ha una taula de pedra, al mitj de la qual s' aixeca una creu de ferro, per ser aquell lo siti de divisió dels tres bisbats de Barcelona, Vich y Girona.

«De suerte, diu lo *Diari*, que si subiese á dicho punto desde Calella el excelentísimo é ilustrísimo Sr. obispo de Gerona. podrian celebrar misa los tres prelados al rededor de la cruz, hallándose cada cual en su respectiva diócesis.»

Lo *Diari de 'n Brusi* s' equivoca.

Coneixém perfectament la taula del coll de Sant Marsal, y sabém que no serveix per lo qu' ell indica.

LA RUINA DE LAS HORCHATERÍAS.

Ab cinch céntims, una copa
d' horxata gelada y pura...
¡D' aixó se 'n diu fer negoci!
¡Elegancia y baratura!

Lo constructor de la citada taula va ferla á proposit perque quan los tres bisbes s' hi trobessin hi prenguessin xocolate ó s' hi fessin petar una truyta ó un bon arròs ab pollastre, tots tres en la mateixa taula cómodament sentats y cada hù d' ells dintre de sa respectiva diócesis.

La taula del coll de Sant Marsal, per dirhi missa, es massa baixa.

Las jardineras han rebaixat lo preu del passatje.

Y 'ls tramvias han fet lo mateix.

La competencia s' ha d' entendre aixís, y no tal com la fan alguns cotxeros á garrotada seca.

Al Secretari del Ajuntament s' ha acordat gratificarli ab mil pessetas la firma que ha de posar en las láminas del empréstit

Sent las indicadas láminas 40,000, li surt á peseta cada quaranta firmas.

¿Pero no entra en las obligaciones del expressat secretari, firmar tot lo que se ofereixi? ¿No se li dona 'l sou pèl compliment del seu deber?

Se' empleat municipal
es una cosa divina:

*Gloriosa Santa Propina
aumenteunos lo jornal.*

Una anécdota de Bottessini, lo célebre concertista de contrabaix.

Era en los seus últims temps: se trobava á Parma, ahont havia de donar un concert y al fregar l' arquet ab la pega grega, aquesta se li vá desmenussar entre 'ls dits.

Lo concertista ab una amarga rialla de ironía, exclamá:

—Aixís mateix, dintre de poch temps quedarà esmicolat lo pobre Bottessini.

Més tart al atacar ab má nerviosa y forta l' instrument, notá que l' arquet no arrancava lo meravellós sonido qu' esperava, lo sonido que havia lograt tantas vegadas.

—¡Ja no 'm respón! exclamá Bottessini, vivament desconsolat.

Llegeixo:

«S' assegura que s' ha establert á Barcelona una pandilla de lladres que 's presentan vestits ab certa distinció, los quals sembla que procedeixen de Madrit.»

Si son de Madrit com diuen
poca forrolla farán,
fins que digan: «Setze jutjes
menjan fetje de un penjat.»

Un redactor de *El Barcelonés* ha anat á festa major á Sant Boy, y parlant de aquella pintoresca població, exclama p é d' entusiasme:

«Veremos el mercado, de buena traza y mejor policía, seguiremos á lo largo de una Rambla que recuerda la de Mataró, veremos saltar el agua por el sifón del canal de la derecha y daremos fondo en el Manicomio.»

¡Pobret!

Y com si sentís la forsa de l' atracció, afegeix:
«¿Quién sabe si hoy vamos sin querer, y mañana tendremos que ir sin apercibirnos, y sin proyectarlo nosotros mismos!»

No sabíam que la gasofia municipal pogués inspirar uns pensaments tan tristos.

Mentres l' Europa va agotantse, algunas repú-

UN NEN.

Ab aquest aire marcial,
ab aquest garbo y salero,
si fóssim anys endetrás,
¡ah salau, quín mosquet ro!

blicas de la jove América prosperan de tal modo, que ab una mica més, iligarán los gossos ab llangonissas.

Res indica millor lo rumbo de aquells païssos que l' afany ab que 'ns disputan los millors artistes que usufructuavam nosaltres.

Sarasate se 'n va á Méjich ab una contracta de 500 000 pessetas.

A Tamagno n' hi han ofertas 800,000 en una de las Repúblicas del Plata.

Y á Gayarre, un milió, en números rodóns.

Pèls bons artistes, l' América encara tè las minas d' or de l' época de la conquista.

La escena á Guadix.

Algunas nenas impacients fugen de la casa paterna, en companyia de sos respectius galáns.

La guardia civil se posa en moviment, y una de las parellas fugitivas es sorpresa á Granada.

Los dos colomins son conduhits en presencia de l' autoritat, y aquesta disposa per interina providencia que 'l mascle siga tancat á la garjola.

—¡No, may!—respón la colometa enamorada. En tot cas que m' hi portin á mí.. Vull anar ab ell... Ell es ignocent: jo sola só la culpable!

L' autoritat, davant de aquell esclat de passió:

—¿Vosté es la culpable, senyoreta?

—Sí, senyor: jo l' hi seduhit.

¡Olé! ¡Viva tu mare!

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Es pa-nyo-la.*
2. ID. 2.ª—*Ca-ta-ri-na.*
3. ANAGRAMA —*Agost-Gasto-Gotas.*
4. ACENTÍGRAFO. —*Seria Seria.*
5. TRENCA-CLOSCAS. —*Los cantis de Vilafranca.*
6. INTRÍNGULIS —*Poros.*
7. GEROGLÍFICH. —*Tres sastres y tres sastres-sas son sis personas.*

XARADAS.

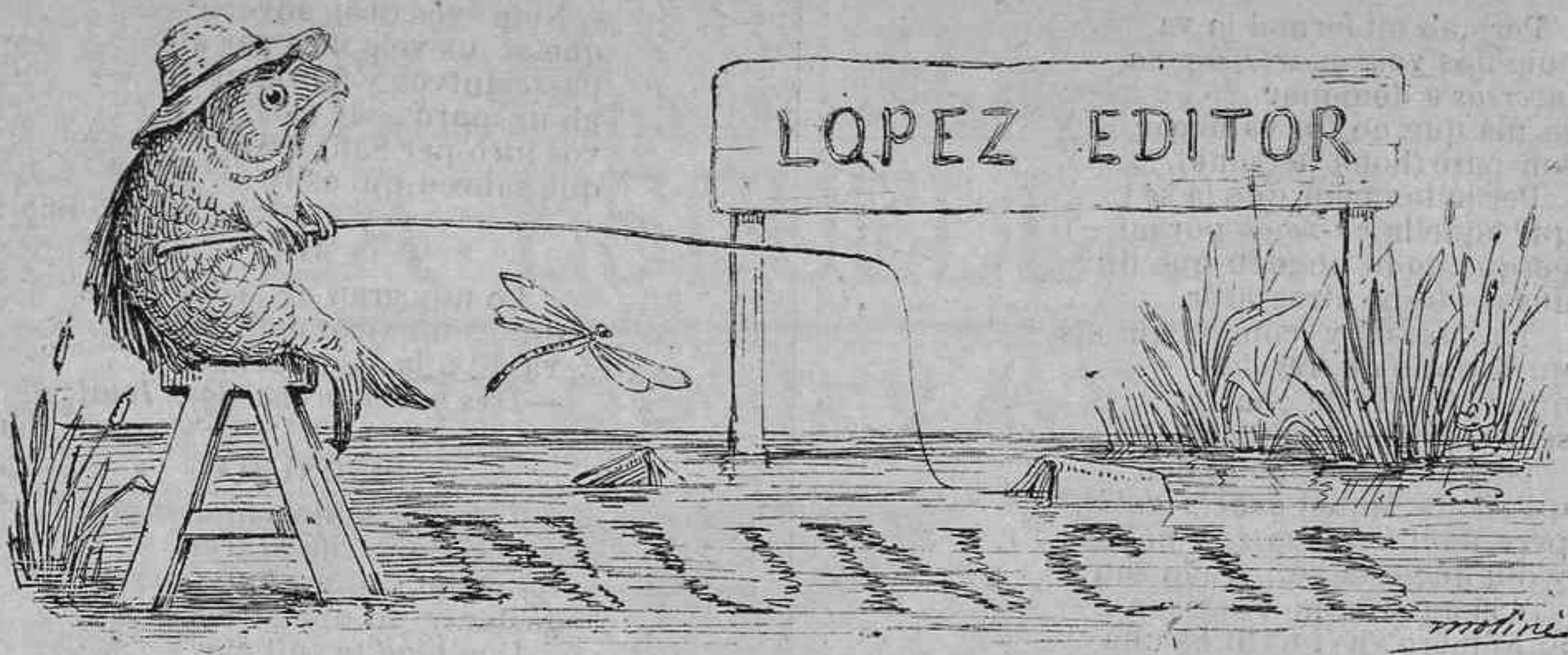
I.

Als ciudatáns Marangy y Staramsa, admiradors de un florista.

Havent llegit las xaradas que aquí vareu publicar tot seguit vaig exclamar:
ya somos tres, camaradas.

Puig qu' us tinch de fer sabé tan si us cou com si no 'us cou que la florista del nou també 'l cor robat me tè.

(Continua á la página 512.)

NOVAS PUBLICACIONS

LAS TRES VIRTUOSAS

6

LOS HOMBRES PINTADOS POR UNA MUJER

Memorias de la Condesa Lelia

1 tomo en 8.º, cubierta en colores, 3 pesetas.

JULIO VERNE

FAMILIA SIN NOMBRE

PRECIOSAS ILUSTRACIONES

2 cuadernos en fólío, 2 pesetas.

BIBLIOTECA DEMI-MONDE (Tomo 61)

EL NIDO

1 tomo en 8.º, cubierta al cromo, 1 peseta.

JAQUE Á LA REINA

POR

JOSÉ M. MATHEU

2 tomos en 8.º, 5 pesetas.

POESIA DE LA TERRA

POR

JOAQUIN AYNÉ RABELL

Se ha publicado el Cuaderno 4.º

INTERESSANT.

Estém preparant una nova edició ilustrada per M. Moliné, de gran luxo, dels CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH y CUENTOS DEL AVI, escrits pèl popular escriptor Frederich Soler (Pitarra.)

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

INFLUENCIA DEL AMOR

POR

HENRY DE KOCK

1 tomo en 8.º, cubierta al cromo, 1 peseta.

EL MUCHACHO DE LA ESQUINA

POR

PAUL DE KOCK

1 tomo en 8.º, cubierta al cromo, 1 peseta.

R. L. STEVENSON y A. LAURIE

LA ISLA DEL TESORO

MAGNÍFICAS LÁMINAS

2 cuadernos en fóleo, 2 pesetas.

A 0,50

POETA

EPÍSTOLA EN VERSOS MALOS

con notas en prosa clara

por CLARIN

(LEOPOLDO ALAS)

1 tomo en 8.º, 1 peseta.

LUIS BONAFoux

(ARAMIS)

COBA

1 tomo en 8.º, 3 pesetas.

COMBATES DE TOROS EN ESPAÑA Y FRANCIA

POR ADOLFO DE CASTRO

1 tomo en 8.º, 2 pesetas.

Pero ab mí formal ja va puig fins vaig *quarta-segona inversas* á demanar sa má que no 'm va negar son pare (bona persona).

Per lo tan com que ja sé que aquella *hu-segón* por mí, perque no hi tinguéu que dí' dugas vos ne atrassarér.

Tú, Marangy com *hu* qu' ets un Tenorio de *tres-dos*, que vesteixes de gomós sense tenirne d' aquets (1).

pots demanar la del deu qu' es un xiquet *quarta-doble*, pero molt *tres-quatre* y noble y diu que está bè... quan seu.

Y si aquesta no t' agrada al número vuyt n' hi ha una que 's diu *Tot* y per fortuna... t'è la cara un poch grabada.

Tú, Slaramsa, que tens sou y ets un hábil xaradista, pots quedarte ab la florista germana de la del nou.

Rossa com un *hu-dos-tres*, diu que tú li agradas molt, y he sapigut qn' ella t vol... perque sab que tens dinés.

Ja podeu estar contents ab las que aquí us he citat; aixís ab mossa hem quedat tots tres, qu' eran mos intents.

Y si no us agrada prou no cal pas que 'us canseu més, que la florista del nou será per mí y ningú més.

(1) Diners.

UNA QUE VA Á FORA.

Com qu' es algo madurota á pesar de ser molt caya, s' ha comprat aquesta boyna per quan sigui allá á Vizcaya.

Nota: vós dech advertí' que si us veig més per allí passejantvos y fent fum ab un puro .. de calé, vos juro per Sant Sevè que sabreu qui es l'

Ego Sum.

II.

Lo noy gran de la Joaquina qu' es un xicot molt formal, va dí' á la sèva cosina:

—*Tres quart-prima-dos*, Total.

ORALIZE UGUEDEL.

SINONIMIA.

Tot cops bitllets hi comprat y perque la rifa hi tret *tot* m' hi comprat un barret gastantm'hi una atrocitat.

Una *total* te vull dar si aixó sabs endavinar.

T. J. ANGUILA.

ENDAVINALLA.

Tè pell com las personas y es bona per menjar: surt quan comensa 'l fret y 'n donan per tot l' any.

J ALAMALIV,

TRENCA-CLOSCAS.

SR. APOLO OÑEGA,

A

PADUA.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una sarsueleta castellana.

ESCOLÁ PETIT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Riu de Espanya.
- 3 7 4 3 7 4 7.—Nom de dona
- 7 4 6 2 1 7.—En la presó.
- 1 2 3 5 8.—Apellido.
- 4 7 8 7.—Animal.
- 6 7 8 — »
- 3 5.— »
- 1.—Consonant.

E. NUALART CASAS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—2.ª, utensili per portar líquits.—3.ª, als billars n' hi ha.—4.ª, nom de dona —5.ª, molts homes ne portan.—6.ª, número.—7.ª, consonant.

TRES MILLONARIS.

GEROGLÍFICH.

```

X X
I I
T A D
A A A
I I
I I
T A T
    
```

PACO-LINDO.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.